

Trods rekordhøje overnatningstal har mange turismevirksomheder faldende indtjening

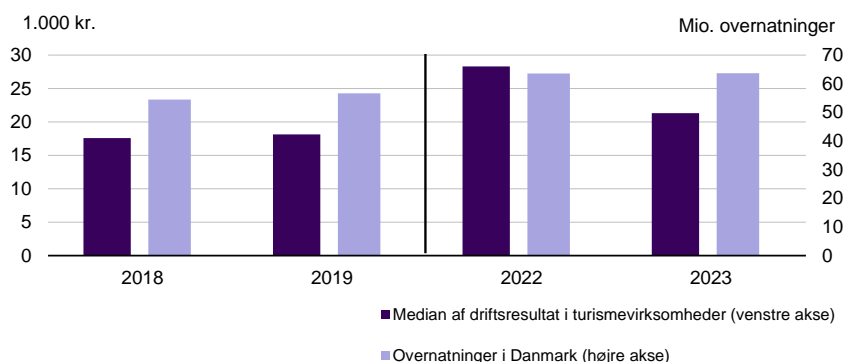
Selv om 2023 bød på et rekordhøjt antal turister i Danmark, er bundlinjen i 2023 gået tilbage hos mange turismevirksomheder. Der er dog stor variation på tværs af brancher og størrelsesgrupper, og de fleste tjener fortsat flere penge end før coronaperioden. 40 procent af branchens virksomheder fik underskud i 2023.

Indtjeningen i turismeerhvervet er faldende, men lidt over niveauet før corona...

En typisk virksomhed i det danske turisme- og oplevelseserhverv havde i 2023 et overskud på 21.300 kr. pr. ansat, så halvdelen af turismevirksomhederne tjente mindre end 21.300 kr., mens den anden halvdel tjente mere. Det er en tilbagegang på 7.000 kr. i

Trods rekordovernatninger falder turismeerhvervets indtjening

Median af driftsresultat i turismeerhvervet og årlige overnatninger i Danmark

Kilde: Danmarks Statistik og årsregnskaber indhentet gennem Lasso X

forhold til 2022. Indtjeningen ligger dog fortsat noget højere end niveauet før corona, hvor den typiske turismevirksomhed tjente omkring 18.000 kroner¹, men det skal bemærkes, at tallene ikke er korrigeret for den inflation, der har været i den mellemliggende periode. I mange varegrupper vendt mod turister har prisstigningerne været højere end inflationen i de generelle forbrugerpriser.

... til trods for, at der akkurat blev slået overnatningsrekord i 2023

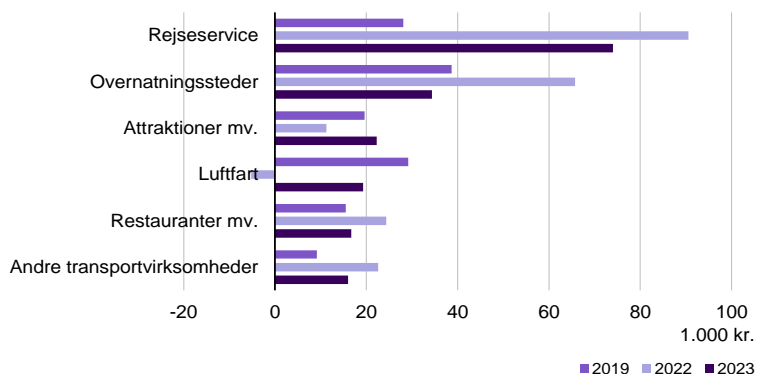
Tilbagegangen i 2023 sker til trods for, at turismen i Danmark i en vis forstand satte rekorder i 2022 og 2023. Først satte 2022 rekord i antal overnatninger i Danmark med 63,6 millioner, og i 2023 blev rekorden akkurat slået med 63,7 millioner overnatninger. Men den lille stigning i antallet af turister i Danmark i 2023 målt på overnatninger er ikke smittet af på alle dele af turismeerhvervet.

Overnatningsstederne har oplevet den største tilbagegang i indtjeningen...

Turismeerhvervet omfatter også restauranter, attraktioner mv., der også henter indtjening på bl.a. endagsturister, så overnatninger er ikke et fuldt dækkende mål for turismen i Danmark. Men overnatningsstederne er den af turismeerhvervets seks underbrancher², der i 2023 har oplevet størst tilbagegang. Branchen gik fra et resultat pr. ansat på 66.000 kroner i 2022 til 34.000 kroner i 2023.

Turistattraktionerne og luftfarten har haft fremgang i 2023

Median af driftsresultat pr. ansat i forskellige dele af turismeerhvervet

Kilde: Årsregnskaber indhentet gennem Lasso X

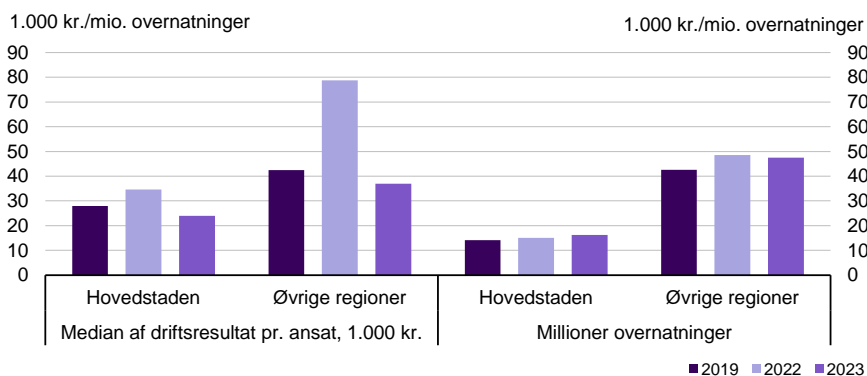
¹ Data omfatter kun virksomheder, der har eksisteret siden 2019. Frasorteringen af ophørte virksomheder kan også medvirke til at trække driftsresultaterne opad.
² Se faktaboksen *Sådan har vi gjort* for en udførlig beskrivelse af analysens branchedækning.

... især overnatningssteder uden for Hovedstaden er ramt

Overnatningsstedernes tilbagegang kan virke paradoksal i lyset af de rekordmange overnatninger. Overnatningsrekorden er dog især drevet af en fremgang i en mindre del af landet, nemlig Region Hovedstaden, samt af en kraftig vækst i overnatningstallene i lavsæsonen. Og selv om tilbagegangen i overnatningsstedernes driftsmæssige resultat går igen i alle dele af landet, er den mindre udtalt i hovedstadsområdet end i resten af landet. Imens det typiske overnatningssted i Region Hovedstaden gik fra et resultat på 35.000 kroner pr. ansat i 2022 til 24.000 kroner i 2023, er resultatet på et typisk overnatningssted i resten af landet mere end halveret fra 79.000 kroner til 37.000 kroner. Uden for hovedstadsområdet har der da også været en mindre tilbagegang i antallet af overnatninger fra 2022 til 2023.

Færre overnatninger og lavere indtjening uden for Hovedstaden

Årlige overnatninger og median af driftsresultat pr. ansat på overnatningssteder

Kilde: Danmarks Statistik og årsregnskaber indhentet gennem Lasso X

Turistattraktionerne er som den eneste underbranche gået frem

Turistattraktionerne, der var den underbranche, der kom svagest ud af 2022, har omvendt oplevet en fremgang i 2023. Den typiske turistattraktion tjente i 2023 22.000 kr. pr ansat, hvilket er en fordobling fra et lavt 2022-niveau og lidt over 2019-niveauet. Attraktionerne, der bl.a. dækker museer, forlystelsesparker, sportsklubber og sportsanlæg, ligger dermed pænt i midterfeltet af turismevirksomhederne. Også luftfarten, hvor den typiske virksomhed i 2022

I de mindste turismevirksomheder ligger indtjeningen lidt under 2019-niveau

Blandt de større turismevirksomheder ligger resultatet en del over 2019-niveau

havde et mindre underskud, er igen tilbage med sorte tal på bundlinjen³.

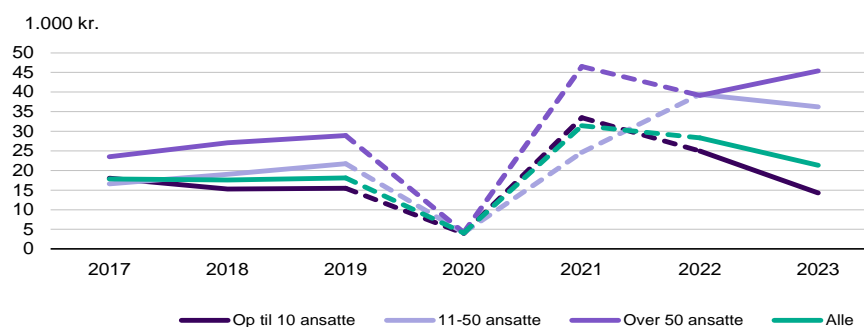
Især de mindre virksomheder har tabt terræn

Tilbagegangen i turismevirksomhedernes indtjening er primært drevet af de mange små virksomheder i branchen. I den typiske lille turismevirksomhed med mindre end 10 ansatte er indtjeningen pr. ansat faldet fra 25.000 kroner i 2022 til 14.000 kroner i 2023. Bundlinjen i de mindste virksomheder ligger dermed en anelse lavere end i årene op til pandemien. I de lidt større turismevirksomheder med 11-50 ansatte er der tale om et mindre fald i indtjeningen fra 39.000 til 36.000 kroner pr. ansat, som dog fortsat er noget højere end niveauet før corona.

Omvendt er de større turismevirksomheder med mere end 50 ansatte gået frem. Fra 2022 til 2023 er driftsresultatet pr. ansat steget fra 39.000 til 45.000 kroner for den typiske turismevirksomhed med mere end 50 ansatte. Det er langt højere end niveauet før corona, der var i omegnen af 27.000 kroner. Forskellen på indtjeningen hos de største og de mindste virksomheder i turismeerhvervet er således vokset betragteligt sammenlignet med perioden før corona.

Stor variation i turismeerhvervets udvikling over de senere år

Median af driftsresultat pr. ansat i turismeerhvervet

Anm.: Indtjeningen påvirkes i 2020-21 af coronarestriktioner, der påvirkede virksomhedernes indtjeningsmuligheder, og af de coronarelaterede kompensationsordninger, der isoleret set forbedrer driftsresultatet.
Kilde: Årsregnskaber indhentet gennem Lasso X

³ Det skal noteres, at der i luftfarten indgår væsentligt færre virksomheder end i de øvrige underbrancher, hvorfor tallene her i højere grad er følsomme over for enkelte virksomheders driftsresultat.

Resultatet ligger noget under den corona-ramte rekord fra 2021

Målt på driftsresultat pr. ansat satte det samlede turismeerhverv rekord i 2021, hvor en typisk turismevirksomhed tjente 31.400 kr. pr. ansat. Siden da er indtjeningen faldet med næsten en tredjedel. Resultaterne i 2020 og 2021 er dog kraftigt påvirket og skævvredet af COVID19 – både på grund af restriktioner og kompensation. I 2021 betød coronarestriktioner store forskelle på indtjeningsmulighederne turismevirksomhederne imellem. Op til højsæsonen i 2021 blev en del restriktioner i turismeerhvervet ophævet. Brancher, der ikke var påvirkede af restriktioner i højsæsonen, nød godt af et stort antal indenlandske turister med et stort opsøret behov for besøg på restauranter og attraktioner oven på coronanedlukningerne. Og i de perioder, hvor turismeerhvervet var påvirket af restriktioner, bidrog forskellige statslige kompensationsordninger til at holde hånden under driftsresultatet.

4 ud af 10 turismevirksomheder havde underskud i 2023...

Flere underskud i turismeerhvervet

Den faldende indtjening i den samlede gruppe af turismevirksomheder betyder også, at flere af virksomhederne fik underskud i 2023 sammenlignet med de foregående år. I alt havde 40 pct. af virksomhederne i turismeerhvervet underskud i 2023, hvilket i de senere år kun er overgået af coronaåret 2020.

... og hver fjerde turismevirksomhed er finansielt presset

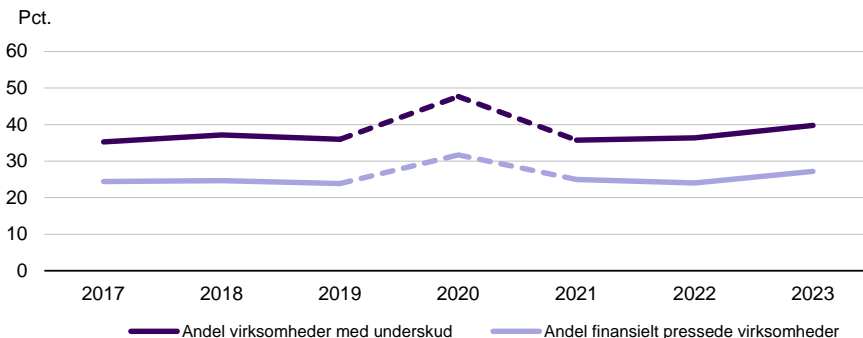
Andre virksomheder oplevede så svage overskud, at overskuddet ikke kunne dække udgifterne til renter. I godt hver fjerde virksomhed i turismeerhvervet var renteomkostningerne i 2023 så høje, at det kombineret med en høj gæld gjorde virksomheden finansielt presset. Denne andel overgås i nyere tid kun af coronaåret 2020, hvor 32 pct. var finansielt pressede.

Ingen voldsom stigning i turismeerhvervets finansielle omkostninger...

Stigningen i andelen af finansielt pressede virksomheder i turismeerhvervet skyldes først og fremmest, at virksomhedernes bundlinje er gået tilbage i 2023. Dermed har mange virksomheder et mindre overskud til rådighed til at betale de finansielle omkostninger. De finansielle omkostninger er i sig selv nogenlunde uændrede i 2023 i forhold til 2022, når de ses i forhold til den samlede gæld i turismevirksomhederne. Rentestigninger var med til at øge de finansielle omkostninger i 2022, men de ligger fortsat på et lavere niveau end i 2017-18.

Lidt flere turismevirksomheder er i finansielle problemer i 2023

Andel virksomheder i turismeerhvervet, der har underskud eller er finansielt pressede

Anm.: En virksomhed er finansielt presset, når gælden udgør mindst 75 pct. af de samlede passiver, og de finansielle omkostninger netto overstiger driftsresultatet. Andelen med underskud er opgjort før finansielle poster.

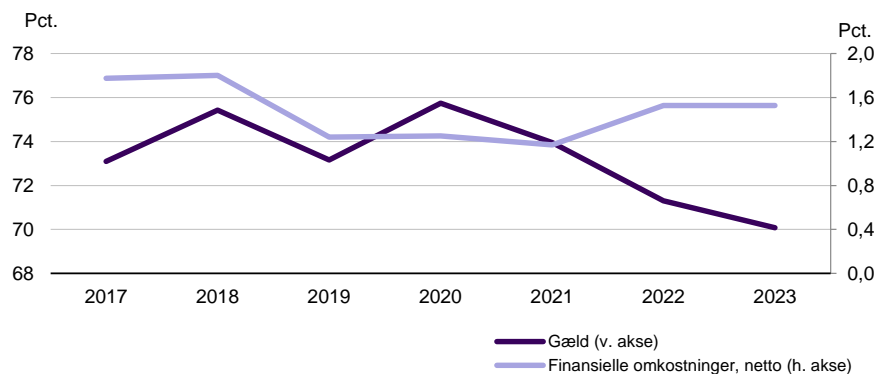
Kilde: Årsregnskaber indhentet gennem Lasso X

... og gælden er nedbragt fra et højt niveau

Samtidig med, at de finansielle omkostninger i procent af de samlede aktiver har været stabile, udgøres de samlede aktiver i stigende grad af egenkapital. Den typiske turistvirksomhed har sænket gælden fra omkring 74 pct. i årene 2017-19 til 70 pct. i 2023. Selv om gældsandelen er faldende, er der dog fortsat tale om en høj andel, og i 2023 havde 24 pct. af virksomhederne i turismeerhvervet så høj en gæld, at gælden oversteg de samlede aktiver, således at virksomhedens egenkapital blev negativ.

Gælden i turismevirksomhederne er faldende fra et højt niveau

Median af gæld i pct. procent af aktiver og finansielle omkostninger i pct. af gæld

Kilde: Årsregnskaber indhentet via Lasso X

Sådan har vi gjort

Vi har hentet årsregnskaber for perioden 2017-2023 fra Lasso X. Vi betragter kun virksomheder, der har eksisteret i hele perioden 2019-23, og som har indleveret et 2023-regnskab til Erhvervsstyrelsen. Data er hentet den 29. juli 2024. Fristen for at indberette årsrapporter er op til 6 måneder efter regnskabsårets afslutning. Afgrænsningen betyder derfor, at der sker en del frasortering af især virksomheder med forskudte regnskabsår, der afsluttes mellem 1. januar og 30. april.

Der ses bort fra virksomheder med regnskabsår på kortere end 365 dage eller længere end 366 dage samt fra virksomheder uden ansatte. Der indhentes ét regnskab pr. cvr-nummer. Indregningen af butikskæder i analysen afhænger dermed af virksomhedskonstruktionen i den enkelte kæde.

I alt indgår 6.510 virksomheder i analysen. Turisme- og oplevelseserhvervet er defineret ud fra følgende DB07-branchekoder, der tager afsæt i Visit Danmarks årlige statusanalyser af turismeerhvervet, dog med branchen *Luffart* for sig:

Turistattraktioner, i alt 1.057 virksomheder

- 91.01.10 Biblioteker
- 91.01.20 Arkiver
- 91.02.00 Museer
- 91.03.00 Historiske monumenter og bygninger og lignende attraktioner
- 91.04.00 Botaniske og zoologiske haver samt naturreservater
- 92.00.00 Lotteri- og anden spillevirksomhed
- 93.11.00 Drift af sportsanlæg
- 93.12.00 Sportsklubber
- 93.13.00 Fitnesscentre
- 93.19.00 Andre sportsaktiviteter
- 93.21.00 Forlystelsesparker o.l.
- 93.29.10 Lystbådehavne
- 93.29.90 Andre forlystelser og fritidsaktiviteter

Luffart, i alt 48 virksomheder

- 51.10.10 Ruteflyvning
- 51.10.20 Charter- og taxifyvning

Overnatningssteder, i alt 816 virksomheder

- 55.10.10 Hoteller
- 55.10.20 Konferencecentre og kursusejendomme

55.20.00 Ferieboliger og andre indlogeringsfaciliteter til kortvarige ophold

55.30.00 Campingpladser

55.90.00 Andre overnatningsfaciliteter

68.31.20 Boliganvisning, ferieboligudlejning mv.

Rejse-service, i alt 476 virksomheder

79.11.00 Rejsebureauer

79.12.00 Rejsearrangører

79.90.00 Andre reservationstjenesteydelser og tjenesteydelser i forbindelse hermed

Restauranter mv., i alt 3.226 virksomheder

56.10.10 Restauranter

56.10.20 Pizzeriaer, grillbarer, isbarer mv.

56.21.00 Event catering

56.29.00 Anden restaurationsvirksomhed

56.30.00 Caféer, værtshuse, diskoteker mv.

Andre transportvirksomheder, i alt 917 virksomheder

49.10.00 Passagertransport med regional- eller fjern tog

49.31.10 Rutebuskørsel, by- og nærtrafik

49.31.20 S-togtrafik, metro og andre nærbaner

49.32.00 Taxikørsel

49.39.20 Turistkørsel og anden landpassagertransport

50.10.00 Sø- og kysttransport af passagerer

50.30.00 Transport af passagerer ad indre vandveje

52.21.30 Drift af betalingsveje, -broer og -tunneler

77.11.00 Udlejning og leasing af biler og lette motorkøretøjer